

**Jornada de Difusió Tecnològica de l'INCAVI.
“Innovacions en Enologia”
12 de Juny 2012**

**Sensors, microsystemes i
tecnologies innovadores:
Necessitats del sector del vi i condicionants
per la seva acceptació.**

*Pilar Urpí Bonell
Cap de laboratori de Freixenet
Sant Sadurní d'Anoia*

COL.LABORADORS EN RECERCA

- **Facultat de Farmàcia (UB)**
- **CSIC**
- **INCAVI**
- **VITEC**
- **IQS**
- **Facultat d'Enologia (URV)**
- ...

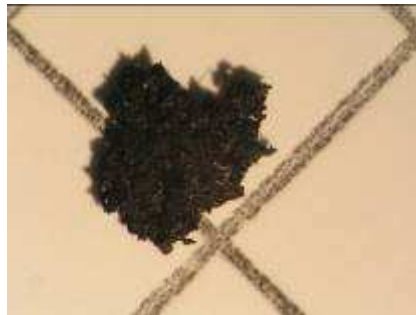
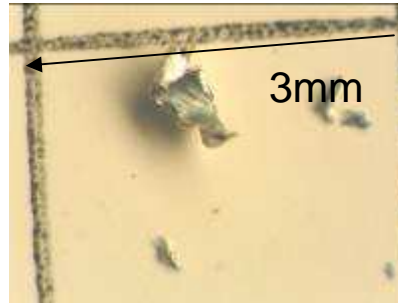
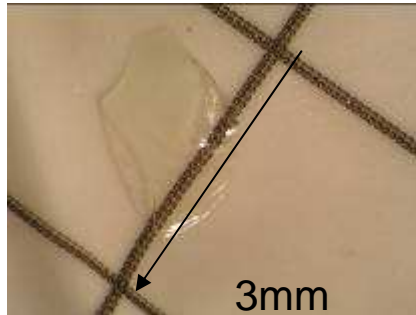
NECESSITATS DEL SECTOR

- **SEGURETAT ALIMENTARIA**
- **CONTROL DE PROCÉS**
- **CONTROL DE QUALITAT**
- **CONTROL ANALÍTIC**

SEGURETAT ALIMENTARIA

Detecció de partícules en producte acabat PA

- ✓ FDA Compliance Policy Guide: Partícules > 7mm : perill pel consumidor
- ✓ Sistema APPCC: Reducció d'aquest perill.
- ✓ Inconvenient: Cadència i color botella (negre).

Detecció d'alta sensibilitat de partícules en línia

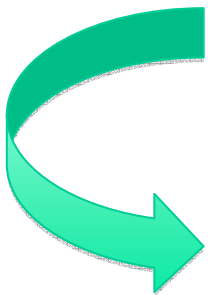
SEGURETAT ALIMENTÀRIA

Control de l'anhídrid sulfurós (SO₂)

- ✓ La dosificació de licor d'expedició és un PCC : Risc per l'excés SO₂.
- ✓ Sistema APPCC: Disminució considerable del risc. NO del 100%

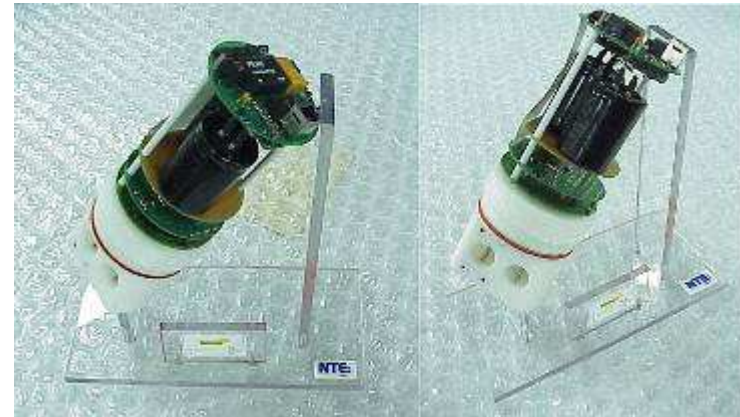
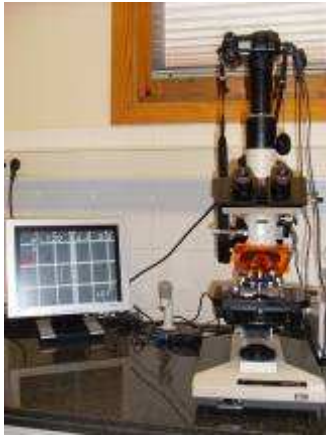

Control de SO₂ en línia en cada ampolla.

CONTROL DE PROCÉS

Recompte de llevats viables en tancs de tiratge.

Recompte pel microscopi

Sonda de biomassa

✓ Els sensors existents al mercat (sondes en línia o equips de laboratori) tenen un llindar de sensibilitat fiable a partir de 4-5 M cèl·lules viables.

**Recompte de llevats en continu en tancs de tiratge
(a partir d'1 M de cèl·lules viables)**

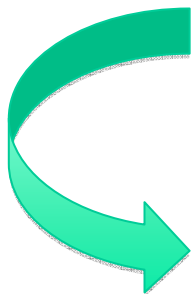
CONTROL DE PROCÉS

Concentració de sucres (tancs fermentació, tancs de tiratge, cultius de llevats, ampolles de producte acabat)

- ✓ El control de sucre en procés és una mesura indirecta i es determina per massa volúmica (Anton Paar).
- ✓ Precisió insuficient

Quantificació dels nivells de sucre en continu

CONTROL DE PROCÉS

Freixenet

Control de Pressió del PA (cava)

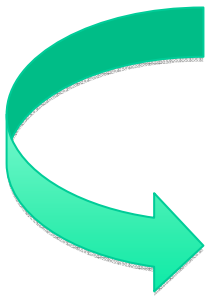

Sistema convencional destructiu

Raigs làser

- ✓ Fins ara: mètode manomètric
- ✓ Actualment i com a control laboratori: equips mesures no destructives (raigs làser)

Control de Pressió del PA en línia

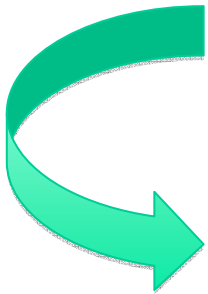
CONTROL DE PROCÉS

Temperatura, humitat i llum en l'ampolla de PA.

- ✓ Manca informació individualitzada de les condicions de conservació del producte des de l'expedició fins als punts de venda.

**Sensor integrat a l'etiqueta de l'ampolla
(Traçabilitat)**

CONTROL PROCÈS

Freyenet

Característiques mecàniques de l'envàs previ a l'embotellat

- ✓ Tendència a reduir el pes de l'ampolla.
- ✓ La fatiga de la botella durant el procés.
- ✓ Augmenta el risc de ruptura en fases crítiques.

Sensors de resistència de l'envàs abans de l'embotellat

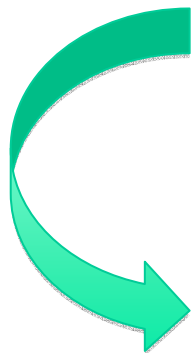
CONTROL DE QUALITAT

Estat evolutiu del vi i cava (potencial redox...)

- ✓ Actualment es fa per mostreigs periòdics
- ✓ Nombre de controls insuficients
- ✓ Paràmetres analítics parc

Sensor a la base dels taps

CONTROL DE QUALITAT (ANÀLISI)

Indicador de l'estat sanitari del raïm

Podridura àcida (*Acetobacter* sp) i llevats (*Kloeckera apiculata*)

Podridura gris (*Botrytis cinerea*)

- ✓ L'àcid glucònic: bon indicador de l'estat sanitari del raïm.
- ✓ Però la seva síntesi està condicionada al tipus de podridura
- ✓ No hi ha relació directa entre nivell d'àcid glucònic i l'aspecte visual del raïm.

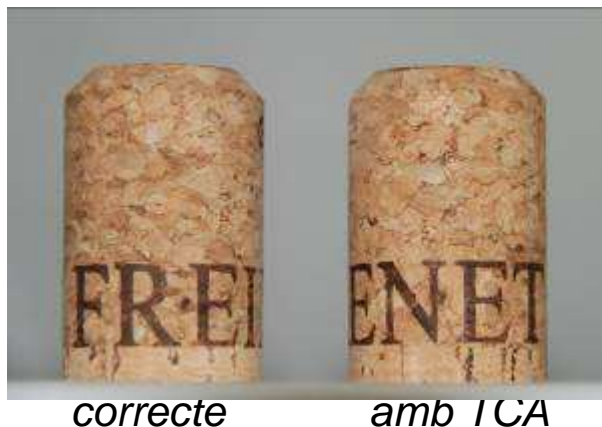

Indicadors de l'estat sanitari del raïm

CONTROL DE QUALITAT (ANÀLISI)

Control de TCA (2,4,6 - Tricloroanisol) en taps

- ✓ És un producte heterogeni.
- ✓ Els controls actuals són laboriosos
- ✓ Els mètodes són destructius
- ✓ És inviable el control del 100% dels taps

Sensor de TCA dels taps en línia

CONTROL DE QUALITAT (ANÀLISI)

Indicadors d'autenticitat del vi

Tècniques d'identificació i classificació (nassos i llengües electròniques) encara insuficients per:

- ✓ Control de frauds (varietats, zones, anyades)
- ✓ Assegurar la traçabilitat del procés (compra de vins)
- ✓ Identificació del producte una vegada expedit

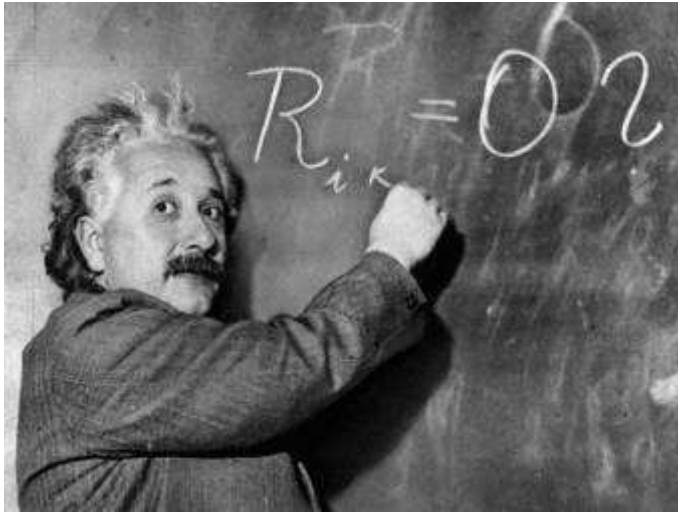

Recerca de paràmetres d'autenticació dels vins

CONDICIONANTS

Freixenet

PRESENT I FUTUR

“La nostra empresa tendeix al control del 100% de les unitats, en els aspectes de qualitat, control de procés i sobretot, en seguretat alimentària”.

FUTUR

I+D

- Innovació
- Idees
- Impuls
- Imaginació
- Ingeni
- Iniciativa
- Ímpetu
- Il·lusió
- .....

MOLTES GRÀCIES

pilar.urpi@freixenet.es